Lösnummer 15 öre.

11 ÅRG.
N:r 24

TIDEVARVET

17 JUNI
1933

Vad har hänt?

FYRTIOTIMMARSVECKAN HAR BEHANDLATS av Internationella Arbetskonferensen, som med 85 röster mot 26 gått med på att den skall kunna tas upp i en kommande konvention. Arbetskonferensen vill därmed icke att frågan skall upptas till brådskande behandling, utan har beslutat utsända frågeformulär till regeringarna som förberedelse för sakens avgörande nästa år.

PRESIDENT ROOSEVELTS STÄLLNING som ekonomisk diktator är icke utan sina vanskligheter. Ett av de viktigaste förslagen i hans ekonomiska plan, nämligen om industriens organisation, som möjliggör en viss grad av offentlig kontroll över industrien, har stött på starkt motstånd i senaten. Också på en annan punkt har senaten hotat omintetgöra Roosevelts beräkningar, ifråga om veteran-pensionerna. Senaten vill bevilja för sammanlagt 150,000,000 dollar högre pensioner, efter så frikostiga beräkningsgrunder, att »veteranerna» knappast behöva ha sårats i kriget för att räknas med.

The New Republic, som före valet ställde sig ganska tvivlande till Roosevelts förmåga, ger honom höga lovord för hans behandling av veteranmarscherna. Medan Hoover först tvekade länge och sedan drev bort dem med våld ur Washington, har Roosevelt försett dem med logis och mat, samt erbjudit dem vissa skogsarbeten, men samtidigt bestämt förklarat sig som motståndare till pensionerna. Hans strävan för hederligt arbete till hederliga löner för Amerikas arbetslösa innefattar också veteranerna och det är, säger The New Republic, värt att erkänna att vi nu i Vita Huset har en man, som är både mänsklig och samtidigt en stor diplomat.

ATT HITLERS MISSION ÄR GUDOMLIG har nu offentligen förklarats av presidenten Kube vid ett stort möte för 60,000 arbetare. Genom Hitlers person har varje enskild man bland folket fått ett större värde, sade Kube, i Hitlers personlighet ligger det tyska ödet.

Självfallet gäller det högre värdet endast för *rättrogna* män av folket. Att meningsmotståndarnas människovärde inte ökats bevisas ju av att man måste förpassa dem till koncentrationslägren. 45,000 människor hållas enligt officiell uppgift fångna i dessa, därav lära endast 8,000 vara kommunister.

De tysknationella ha också svåra tider. En kvinnlig tysknationell riksdagsledamot har avsatts. Tre framstående manliga medlemmar av partiet ha övergått till nationalsocialisterna. Hugenbergs ställning synes bli allt mera osäker.

TYSKLAND HAR, GENOM HITLERREGERINGENS DEKRET givit sig själv moratorium och inställt sina ränte-

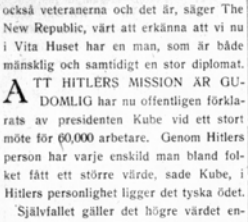

»Tala om nu för världen hur bra du har det!»
(Ur *The American Nation.*)

betalningar. För Sveriges vidkommande rör det sig om icke mindre än c:a 800 miljoner kronor. Detta självrådiga handlingssätt har mottagits med stor förargelse, då den allmänna meningen är att Tyskland alls icke saknar möjlighet att betala. Det har redan förut, år 1923, handlat på liknande sätt, då dess skulder genom valutafallet praktiskt taget utplånades och fordringsägarna vilja icke vara med om detta en gång till.

Förhandlingar om betalningarna ha, oberoende av världskonferensen, upptagits i London, där Sverige representeras av bankdirektörerna Wallenberg och Brundell.

SPÄNNINGEN MELLAN ÖSTERRIKE och Tyskland blir allt starkare. De ha ömsesidigt utvisat varandras pressattachéer — Tysklands var visserligen just utnämnd, men Österrikes, herr Wasserbäck, hade tjänstgjort i Berlin i tio år. En energisk aktion mot den nationalsocialistiska propagandan föres i Österrike, där nära ettusen nationalsocialistiska funktionärer ha häktats.

Vecksvaden

Världskonferensen har samlats.

MacDonald.

Kung Georg av England öppnade i tisdags den ekonomiska världskonferensen med ett distinguerat tal, som spreds till hela världens radiolyssnare medelst en kunglig guldmikrofon. Efter honom fick premierministern MacDonald ordet för att hälsa den konferens välkommen, på vars förberedande han nedlagt så mycken energi och så mycket tålamod. MacDonalds resor över halva världen och hans ändlösa underhandlingar ha krönts med framgång i så måtto att konferensen verkligen kommit till stånd, men det vore överdrift att säga att dess första framträdande präglades av någon större glädje eller förhoppning. Till och med rösterna i radio läto på något vis kalla och dämpade.

Konferensens arbete blev redan från början på visst sätt kastat ur sina banor genom att ingen visste hur det skulle bli med skuldfrågan. Enligt den förberedande expertkommitténs dagordning var skuldfrågan icke upptagen till behandling. Men för närvarande är den tydligen och helt naturligt det första, som en ekonomisk konferens önskar dryfta. Betalningarna förfalla den 15 juni, Roosevelts politiska ställning i fordringsägarlandet och därmed hela Förenta Staternas närmaste öden är intimt beroende av skuldfrågans lösning och gäldenärstaternas beslut om betalning eller icke avvaktades därför med den största spänning. Utrikesminister Hull, Amerikas representant, som skulle talat omedelbart, uppsköt sitt anförande i avvaktan på det beslut, som skulle komma.

Tillsvidare har nu England meddelat sin avsikt att verkställa *delbetalningar* innefattande 10 % på det belopp som förfaller den 15 juni. Amerika har efter mycket telegraferande över Atlanten antagit anbudet och luften vid konferensen blev strax lättare att andas.

Ekonomisk avrustning är världskonferensens måtto: Sänkta tullar, borttagandet av valutarestriktioner, minskade handelsrestriktioner, och kontingenteringar. Dessa krav, som uttryckligen framhållas i expertkommitténs program och sedan åter och åter understrukits som ett oeftergivligt villkor för världens ekonomiska återhämtning äro emellertid inte uppfyllda i en handvändning, då makterna kommit till konferensen väl rustade i politiskt avseende och avvaktande inställda till vad som kan företagas.

De s. k. Oslomakterna, omfattande Skandinavien, Holland och Belgien, representerar den lågprotektionistiska riktningen i denna samling av högprotektionistiska länder och man får hoppas att de kunna samarbeta efter sina principer. En resolution om tullvapenvila har bebådats av Förenta Staterna och Chamberlain har betonat tullfredens betydelse.

Bland de viktigaste frågorna är f. ö. den om valutastabilisering och där har även Sverige ett stort intresse av utgången.

Mussolinis fredsklubb och det europeiska vapenstilleståndet.

Medan den ekonomiska världskonferensen under allvarliga former öppnats i en av Europas huvudstäder, ajourneras ungefär samtidigt den i ett annat land mödosamt arbetande nedrustningskonferensen.

Som bakgrund till den stora Londonkonferensen tyckes oss en översikt i *The New Republic* av nedrustningskonferensens öden vara belysande. Vi återge ett sammandrag av de amerikanska synpunkterna.

Nedrustningskonferensens fyra skeden.

Vid en återblick på nedrustningskonferensens utveckling, kan man urskilja fyra olika skeden i dess historia. Dessa fyra skeden ge tillsammans en tillräcklig förklaring till Europas just nu ganska aktuella oro för ett nytt krig. Nedrustningskonferensen öppnades i februari 1932. Dess första arbetsperiod från februari till juni präglades framförallt av osäkerhet. Frankrike var mitt inne i en valkampanj. I Tyskland började Brünings ställning allvarligt vackla och mot slutet av denna period störtades han också och efterträddes av v. Papen och hans junkerregering.

Tyskarna slå näven i bordet.

Först i och med skadeståndskonferensen i Lausanne i början av juni i fjol kom det något liv i nedrustningskonferensen. Hela juni och en del av juli fördes parallella underhandlingar i Lausanne och Genève. Detta var nedrustningskonferensens andra skede och det var kort och våldsamt. Ett försök gjordes att få igenom en överenskommelse *utan någon som helst eftergift för Tysklands krav på likställighet* — och den 20 juli lämnade tyskarna i vredesmod konferensen.

Mr Norman Davis räddar konferensen.

Den tredje perioden av konferensen kulminerade i den så kallade Genève-deklarationen, undertecknad av England, Frankrike, Tyskland och Italien i Genève den 11 december 1932. Den fastställde, att en av konferensens uppgifter skulle vara att *garantera Tyskland likställighet inom ett system, som skulle innebära säkerhet för samtliga nationer.* Troligtvis var det främst Mr Norman Davis, Amerikas representant, som hade äran av Genève-överenskommelsen. De europeiska utrikesdepartementen hade blivit alldeles förfärade över tyskarnas uppbrott från konferensen och var därför villiga att höra på vad Mr Davis hade att säga. Dessutom hade Mr Davis både tyskarnas och engelsmännens fulla förtroende och i M. Herriot ägde han en varm personlig beundrare.

Det är viktigt att lägga märke till Genève-deklarationens innebörd. Den åstadkom ingen försoning mellan Frankrike och Tyskland. Vinsten av överenskommelsen var framförallt att den skapade ett slags vapenstilleånd, under vilket de båda länderna kunde diskutera sina tvister och försöka bilägga dem.

Den s. k. Genèveöverenskommelsen göres om intet.

Den fjärde perioden av nedrustningskonferensen räcker från december i fjol och fram till konferensens ajournering i förra veckan. Den började med att Genève-deklarationen omedelbart och fullständigt sattes ur spel. M. Herriot, den ende borgerlige ledare i Frankrike som tror på fred med Tyskland, störtades på amerikanska krigsskuldfrågan nästan i samma ögonblick som deklarationen undertecknades. Omedelbart därefter började Jugoslavien, förmodligen på Frankrikes uppmaning, en serie politiska knappnålsstick mot Italien, Tysklands allierade. Och ungefär vid samma tid uppenbarades genom den s. k. Hirtenbergaffären, att Italien sände vapen till Ungern, en av de officiellt avväpnade makterna.

Mussolini bildar »fredsklubb».

Så kom Mussolini i mars i år med sitt första »fredsklubbs»-förslag. Detta var tydligen framlagt för att få en gränsrevision till stånd i Europa, fastän man i Genève-deklarationen uttryckligen enat sig om att alla gränsfrågor skulle bordläggas under den tid nedrustningskonferensen varade. Polen och Lilla Ententen förenades ögonblickligen i frenetiskt motstånd mot varje »svaghet» gentemot Tyskland. Under tiden hade Hitlers pogrom på judarna i Tyskland uppväckt avsky och förfäran i England och Amerika och Paul-Boncour, passade på tillfället att skarpt ta avstånd från Hitlerregementet.

I det nu föreliggande »fredsklubbs»-fördraget — fyrmaktspakten — har Mussolinis ursprungliga plan om en gränsrevision för Europa inskränkts till några innehållslösa och varandra motsägande fraser. Det är nu icke något mer än ett försök att återställa det europeiska vapenstilleånd, som den s. k. Genève-deklarationen avsåg att utgöra. Men ett vapenstilleånd är en ömtålig sak, det kan inte överleva mycket misshandel. Englands och Frankrikes regeringar hyser en intensiv misstro mot Tyskland och Tyskland återgäldar till fullo denna misstro. Ett fördrag mellan England, Frankrike och Tyskland, som har någon större betydelse eller varaktighet, slutar The New Republic, förefaller nästan omöjligt att få till stånd.

Vilket ju också visat sig vara sant.

Onödigt.

En sommerhjælp der ingen hjælp er.
Av **Lis Tørsleff.**

De kvinnliga läkarna rapportera.

Filmens talang och karaktär.
Av **Nils Simonsson.**

Kinesisk vardag.
Av **Daisy Müller-Hill.**

Årsta havsbad —
en föredömlig sommarkoloni.

Från riksdagsläktaren.

Läckert och hälsosamt
är smörgåsbrödet
UPLANDSKUBBEN
I hygienisk förpackning hos Eder handlande.
Undvik efterapningar!
Begär uttryckligen Uplandskubben!

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR: *Carin Hermelin.*
ANSVARIG UTGIVARE: *Ada Nilsson.*

Utkommer varje helgfri lördag.
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. N. 48 42.

ADVOKATER
Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå
Inneh.: *Eva Andén.*
Norrlandsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsaker. Boutredningar och testamenten, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg
KUNGSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. Växel: N. 333 15.

Stockholms Yngre Tandläkares Förening.

Kvinnliga tandläkares klinik.
Ad. Fredr. Kyrkog. 1 (v. Sveavägen)
Leg. tandläkarna Astrid Gyllencreutz, Ingrid Huss, Ruth Öbrling.
Tid pr tel. 20 03 73. Särskild mottagning för barn (tandl. Huss.)
Månd., onsd., fred. 3.30—6.

Klockarebolagets
(f. d. Wissnells, etabl. 1818)
Begravningsbyrå & likkistfabrik
Fabrik och utställning:
Skepparegatan 39
Telefoner: 67 34 36 » 61 20 98
Efter affärstid: Enskede 29 30
Filialer: Agnegatan 40. 53 35 28
St Paulsgatan 15. 40 30 87
Ombud för Sv. Eldbegängelseföreningen

Eldbegängelsen
är den bästa formen för förvandlingen av de avlidnas stoft. Upplysningar om eldbegängelsen lämnas å:
Svenska Eldbegängelseföreningens (S. E. F:s) Stockholmsavdelnings byrå,
Sveavägen 25, 2 tr. (hiss). Tel. N. 22 80.
Vardagar kl. 9—4, lördagar 10—2.
Medlemsavgiften i föreningen är en gång **för alla:** för medlemmar i **Svenska Eldbegängelseförsäkringskassan Kr. 3: —, för i annan begravningskassa inskrivna Kr. 5: — samt för andra Kr. 10: —.**
Föreningens tidskrift »Ignis» Kr. 2.50 pr år (ätta nr.)
Medlemskap i **Sv. Eldbegängelseförsäkringskassan** befriar de efterlevande från kostnader och bestyr med den dödes begravning. Låga premier.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGSHEM
LINNÉGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid.
Tryggt och ogen., vårlek.
Tel. 778 24.

Liliesjöös
Parfymeri- och Sjukvårdsaffär
STOCKHOLM
Butiker:
Fridhemsgatan 16 — Tel. 50 59 82.
Hantverkaregatan 85 — Tel. 50 55 85.
Sveavägen 109 — Tel. 31 70 25.
Aderbråckstrumpor — Hälfotsinlägg — Maggördlar — Bråckband — Sanitets- och Förbandsartiklar — Katalog gratis.

10—12 och 1—4. Moderata arvoden

Rättshjälp även för mindre bemedl.
Boupptecknin. fr. 12 kr., Lösöreköpskontrakt 6 kr., Testamenten 7 kr. samt därmed jämförl. ärenden till samma låga pris. E. o. Hovr.-not. I. TORNÅ, Stureplan 13, IV. Tel. 103396. Mott.-tid 2—3, 6—7.

Den 17 Juni 1933.

Onödigt.

Regeringens proposition om ändring av expropriationslagen till att även kunna träda i kraft för att främja bildandet av egna hem eller mindre jordbruk har fallit. Andra lagutskottet hade avstyrkt propositionen under uttalande av att »för ändamålet lämplig och erforderlig jord finns att tillgå på frivillighetens väg till skäliga och i många fall verkligt låga priser».

Det är ganska förvånande, att en proposition, som denna blivit framlagd, som det synes, helt fristående och omotiverat. Är det en politisk åtgärd? Men som sådan är den svårfattlig. Ty den kan knappast vara ägnad att tillfredsställa vännerna inom bondeförbundet. Icke heller socialdemokraterna själva. Visserligen expropriationen! Men samtidigt är det att underlätta den enskilda äganderätten *till jord.*

Nu, när flertalet större gårdar äro till salu till ett pris understigande taxeringsvärdet och flera och flera säljas på exekutiva auktioner, kan en sådan lagstiftning knappast anses berättigad. Få äro de större jordbrukare, som inte nu äro villiga att sälja och sälja billigt. Det kan därför inte talas om jordhunger längre. Någon ordning måste det väl också vara på mitt och ditt. Att jorden bör vara åtkomlig för dem, som bäst kunna bruka den, är icke liktydigt med att var och en efter behag skall kunna expropriera den andras jordbit.

TIDSKRIFTEN
QUO VADIS?
MOTTO:
Individens problem — världens problem

"Ett heligt år".
Avlärningskliniker.
Rainer Maria Rilke.
Av **POUL BJERRE.**
Konsten att äta efter typ.
Individen contra massan.

Säljes överallt genom Sv. pressbyrån.
Pris 85 öre.
Årsprenumeration Kr. 5: —.

BOKHANDELN **STUDIO**
NORRLANDSG. 30, STHLM
Specialbokhandel för: Religion, Mystik, Teosofi, Psykologi, Spiritualism, Frimureri, Modern Uppfostran, etc.

REISEN
SKEPPSBRON 12—14.
Enkelrum utan bad 6: 50.
Betjäningsavgift på notan.
Stockholms modernaste hotell
Dir. S. A. R. A.

De kvinnliga läkarna rapportera.

De kvinnliga läkarnas international kommer att hålla sin nästa världskongress i Stockholm — tiden är fastställd till början eller mitten av juni 1934.

Som Tidevarvets läsare kanske erinra sig, hölls föregående kongress i Wien 1931, varvid som huvudfrågor på programmet stod de kvinnliga läkarnas uppgifter i de exotiska länderna samt skyddslagstiftning för kvinnor. Behandlingen av dessa frågor blev synnerligen intressant tack vare de utförliga rapporter som förelågo från olika länder — för vilka d:r Ada Nilsson redogjorde i Tidevarvet i anslutning till kongressen. Även denna gång stå två såväl ur social som ur kvinnosynpunkt utomordentligt viktiga frågor på programmet, nämligen *Födelsekontroll* samt *Den fysiska fostrans inflytande på kvinnokroppens utveckling, byggnad och funktioner.* Frågorna förberedas bl. a. genom frågeformulär som redan utsänts till underavdelningarna i de olika länderna. *Genom de inkomna svaren* komma frågorna att få en allsidig och uttömmande belysning.

I de meddelanden, som den internationella organisationen utsänder, förekommer förövrigt flera nyheter från de kvinnliga läkarnas verksamhetsområden som det har sitt intresse att ta del av. Så rapportera t. ex. de kvinnliga läkarna i Japan om organisationens insatser för social hjälpverksamhet.

Vid en hjälpaktion för nödlidande barn hade de kvinnliga läkarna själva utfört den nödvändiga penninginsamlingen genom att gruppvis bearbeta olika delar av staden. De hade också skickat en penningsumma för att bistå kinesiska flyktingar vid en översvämning i Kina förra våren — *ett praktiskt bevis på deras fredliga inställning* till det av Japan bekrigade Kina. »Vi äro alla mycket upprörda över stridigheterna mellan Kina och Japan, slutar brevet med redogörelsen, och hoppas att de snart måtte avvecklas».

Från England anteckna en uppmuntrande händelse. Enligt en gällande bestämmelse måste kvinnliga läkare i allmän tjänst avgå från sina anställningar vid giftermål. En kvinnlig läkare, d:r Sybil Overton, hade anställning som fabriksinspektris och gifte sig, men myndigheterna kunde inte avvara henne och hennes arbete utan gjorde ett undantag från lagen för hennes skull och bad henne kvarstå i sin tjänst.

Av årsredogörelserna från de olika ländernas föreningar framgå de kvinnliga läkarnas betydande *insatser* på det sociala området. Att dessa vunnit erkänsla bevisas också av de utmärkelser av olika slag, som kommit kvinnliga läkare till del.

Olika synpunkter på Tidevarvet.

Tidevarvet har vid en del tillfällen bett sina läsare uppge namn på dem bland sina vänner och bekanta, som de tro skulle vara intresserade av att prenumerera på tidningen. Vi ha oftast mötts av stort *intresse och förståelse.*

Men häromdagen fingo vi som svar på vår förfrågan om vederbörande möjligen önskade prenumerera ett brev från en manlig läsare, ur vilket vi citera följande:

»Då jag nödgas konstatera obefintligheten av något som helst intresse för Eder publikation ävensom för de åsikter och synpunkter, Ni avse representera, vore jag synnerligen förbunden att för framtiden icke bliva ihågkommen med gratisexemplar.

Jag nödgas dock, i sanningens intresse, konstatera, det min hustru understundom tyckes hava tagit det av Eder publikation, dock, bör jag likaledes konstatera, har det av henne visade intresset icke tett sig i högre grad demonstrativt, men torde det ej möta större hinder för Eder, därest Ni möjligen har någon önskan att tillställa henne gratisexemplar.»

(Kurs. av oss.)

Efter detta märkliga konstaterande citera vi en *annan manlig provnummersläsares* svar:

Till svar å Eder v. skrivelse vill jag meddela, att jag förut prenumererat på 35 tidningar, för år 1933 och cirka 25 st. av dem äro ideella tidningar. Jag sympatiserar med Eder tidning och strävanden, men tycker att jag inte ytterligare kan öka denna höga siffra. Undertecknad har rekommenderat Eder tidning och tror att Ni fått en ny prenumerant på det sättet.

Från riksdagsläktaren.

Riksdagen slog i lördags ett slag för ordningen genom att bifalla regeringsförslaget om *förbud mot politiska uniformer.* Meningarna om slagets lämplighet voro emellertid självfallet delade. *Socialministern* själv förklarade att det *inte varit något nöje för honom* att framlägga förslaget. Men det är bäst att handla medan det är tid, tyckte han, och stålvja de barnsliga medborgare, som genom en uniform uttrycker sin opinion mot det bestående samhället. När Nationella ungdomsförbundet beslutat anlägga uniformer kunde man vänta att socialdemokratiska ungdomsförbundet svarade med samma mynt och eftersom det har visat sig att uniformeringen innebär en fara för ordningen bör man stämma i bäcken hellre än i ån. Kamrarna delade i debatten upp sig i två läger, det för vilket *friheten* var det högsta goda och det som mera höll på *ordningen.* Bland frihetens förkämpar voro främst högermännen och kamptalarna *Meyerhöffer* och *Ossbahr,* vida vid sida med Sillénkommunisterna hrr *Hagberg* och *Brädefors.* Ett förbud mot »*enhetsklädsel*» måste ju för dem kännas som ett särskilt pinsamt ingrepp i deras verksamhet. Till dessa sällade sig också bondeförbundaren hr *Wallén,* som ansåg att händelserna i Tyskland varit något att tacka för och följaktligen inte borde avskräcka oss.

Kilbomskommunisterna med hr *Nerman* i *första kammaren som första talesman* ansåg att ett uniformsförbud borde omfatta också landstorm och skytte, men fick ingen med sig på detta förslag. Det finns ju ögonstenar, som man helst inte vill röra. Kanske var kamrarna rädda för alltför konsekvent enhetsklädselförbud, som t. ex. det i Danmark genomförda. Där har ju också scoutuniformer förbjudits och nu, när Baden-Powell skall komma dit har det från konservativt håll t. o. m. begärts att riksdagen måtte inkallas för att klara upp frågan om han får komma i uniform eller ej.

Inte heller hr *Lindman* var särskilt pigg på ett uniformsförbud, fast han för all del inte röstade emot förslaget. Men han framhöll i sin lilla underhållande historiska återblick, att det är åhörarna mera än de uniformsklädda själva som brukar vara ordningsstörande, att man följaktligen borde låta bli att gå på politiska motståndares möten och att förresten fanor och färger kunde verka lika upphetsande på meningsmotståndare som en skjorta.

Lagen som efter all denna debatt beslöts skall gälla provisoriskt till 1 juli 1935 och innebär *bemyndigande för regeringen* att förbjuda uniformerna.

75 miljoners exportkredit.

Två andra viktiga frågor stod på fördagens föredragningslista, nämligen den *statliga exportkreditgarantien* och förslaget om *vissa ändringar i lagen om expropriation.*

Regeringen hade föreslagit att staten under nästa budgetår skulle kunna ikläda betalningsansvar på 100 miljoner kr. för exportkrediter för till utlandet levererade inhemska varor, medan utskottet nedprutat beloppet till 75 miljoner. Handelsministern motiverade regeringsförslaget med att marknader, där Sverige förut sålt för miljontals kronor årligen, numera systematiskt utestängas svenska varor och att vi alltså måste söka nya. Men den svenska industrien kan icke på egen bekostnad och risk ge sig in på dessa.

I debatten uppträdde bl. a. hr *Örne,* som talade ganska skarpt emot Tyskland, vilket nu inställt sina betalningar till Sverige fast det mycket väl kunde betala. Vi ha en miljard kronor att fordra av Tyskland, och man måste djupt beklaga att vårt land så fast bundit sina ekonomiska intressen vid Tyskland. Det bör nu vara absolut förbjudet att exportera varor dit och låta staten stå för betalningen. Det skulle vara en dumhet utan like att ytterligare riskera svenska pengar där.

Hr Trygger talade också för försiktighet och mot förslaget då han menade att vi behöver våra pengar själva. *Hr Wohlin* ansåg däremot att det förtvivlade läget inom industrien nu motiverade särskilda åtgärder. Första kammaren biföll slutligen *utskottets* förslag, andra kammaren hann inte behandla frågan.

Ingen utvidgning i expropriationslagen.

Regeringens förslag till ändring av expropriationslagen gick ut på att jord skall kunna exproprieras även för jordbruksändamål, sålunda som ett stöd åt upprättandet av egna hem och mindre jordbruk. Den nyss av riksdagen beslutade arbetarsmåbrukslånefonden har gjort saken särskilt aktuell, då dessa lån skall användas för förvärv av lägenhet inom den kommun, som förmedlar lånet, och den jordsökande alltså blir beroende av att det finns lämplig jord att tillgå just inom hans egen kommun. Emellertid skulle jordägarnas rätt skyddas genom särskilda säkerhetsåtgärder mot missbruk.

I en motion hade hr Lindhagen framlagt en utförlig motivering för en vidare lösning av jordfrågan. Han ansåg att propositionen både till motivering och lagtext vore en dagtingan och att organisation av expropriationen måste väsentligen bli ineffektiv.

I debatten framhölls från socialdemokraternas sida att lagförslaget vore ett nödvändigt led i det system för anskaffande av jord, som påbörjats, medan de borgerliga ansåg att det redan finns tillgång till jord i tillräcklig mängd utan att man behöver tillgripa expropriation för jordbruksändamål. Utskottet, som avstyrkt propositionen, samlade också majoritet i kamrarna, som med resp. 48 röster mot 33 och 95 röster mot 88 avslog propositionen.

C.

Upplysningar om I. C. W:s kongress.

Informationsbyrån för I. C. W. — Internationella Kvinnorådet — som förestås av fil. lic. Astrid Sturzen-Becker, är förlagd till Stockholms Borgarskola, 2 trappor upp och hålles öppen vardagar 10—5. Tel. 10 81 88.

Möjlighet till tillfällig lantvistelse
för en katt sökes.
Vidare genom Tidevarvets expedition, Triewaldsgränd 2III. Tel. 20 48 42. Stockholm.

MILITÄRHANDDUKAR
Vi ha ett parti Svenska Halvlinnehanddukar, 48×70 cm. med 60 % hellinne, tjocka kraftiga, 12 skaft, liknande och i slit jämförliga med gamla sortens hemvävda dräll, vilket parti vi i reklamsyfte utförsälja till **endast 25 öre** pr st. Minsta parti 24 st. (48 st. franco). Vi garantera full belåtenhet eller alla pengar åter vid retur. Men skriv i dag. Partiet är begränsat.
Smålands Partilager, Jönköping.

Nils Simonsson:

Filmens talang och karaktär.

Filmen är ungefär årsbarn med vårt eget århundrade, världskrigets och de stora tekniska framstegens århundrade och vad allt man kan komma att kalla det, när det en gång blivit en svunnen tid. Och den är ett i hög grad tidstypiskt barn. Vittberest är den exempelvis, alltsedan sin tidigaste barndom. Intresserad och läraktig har den varit som ingen annan, och överallt har den tagit intryck av rådande förhållanden, av kulturen, av seder och bruk, av vardagslivets händelser, av nöjeslivet och icke minst av allt, som för tillfället varit modernt. Den har blivit kosmopolitisk och modern som få.

Själva tiden har löpt så sällsynt fort och hunnit ändra sig så överraskande mycket under dessa filmens uppväxtår. På så sätt har filmen trots sin ungdom redan hunnit se en mera lugn och nykter »förkrigstid», hunnit bevittna världshistoriens största krig och gjort täta besök vid de båda partiernas fronter. Och därefter har den skådat »efterkrigstidens» bisarra utveckling inom politiken, inom samhällslivet, inom individen. Den har blivit en sfinxartad bild av sin världs och sin tids brokighet och utveckling.

Filmen är utan tvivel högst talangfull. Den kan konsten att berätta allt vad den sett och hört så livfullt som ingen annan förut kunnat det. Som reseskildrare och nyhetsberättare är den förträfflig. Som skådespelare är den så medryckande, att den ofta långt överglänser sin gamle läromästare teatern i konsten att föra sin publik in i fantasiens värld, så djupt och så helt, att man känner sig vakna upp som från en spännande dröm, då den plötsligt visar ordet »slut» — och klipper av drömmen. Den är precis lika snabb i vändningarna och har precis lika bråttom som nutidsmänniskan själv.

Talanger göra icke ensamma människan — och icke heller filmen. Det finnes någonting, som heter karaktär, och den betyder också någonting för helhetsomdömet. Filmen har en högst underlig, komplicerad karaktär, en följd av dess uppväxt i en komplicerad värld och en komplicerad tid.

Eftersom filmen huvudsakligen uppfostrats till affärsman, har den naturligtvis blivit fullt affärsmässigt utbildad, i den moderna stilen. Den förstår sig utmärkt på reklammakeri. Den krusar i hög grad för sin kundkrets, tillfredsställer dess intresse för det ytliga, det sensationella. Och i sin iver att förtjäna pengar har den t. o. m. skjutit över målet i det fallet. Den har blivit som en modekung, som själv går före och dikterar ytlighet och sensationslystnad för kundkretsen. Dess karaktär har i de flesta avseenden blivit förflackad.

Men mitt i all denna ytlighet har den från sin tidigare barndom råkat bevara *ett* karaktärsdrag, som egentligen inte alls stämmer med kläderna. Just i de dramer, där den moderna lyxen, nöjeshungern och sensationslystnaden firar orgier, finns det bakom alltsammans en s. k. handling, som har en djupare mening och innebörd. Den går ut på att visa kundkretsen att den rättänkande och godhjärtade människan till slut alltid segrar över den orättfärdiga och hårdhjärtade.

Det kan alltså icke förnekas, att filmdramat som regel är en moralpredikare för folket. Och det intressantaste därvidlag är, att det även när till folklager och individer, som eljest ej frivilligt höra *moralpredikningar. Tänka nu* dessa dagligen miljontals köpare av biografbiljetter på, att det bl. a. är för denna undervisnings skull som de erlägga sin tribut? Knappast! Här snudda vi vid en betecknande karaktäristik av våra dagars vardagsmänniska. Hon talar egentligen bara om det som är »modernt» att tala om — och dit hör ju ingalunda moralen. Det är ett underligt läge hon just nu intager. Att hon så att säga befinner sig på glid utför ifråga om intresse för etiska och över huvud taget inre värden är påtagligt. Om hon skall fortsätta att glida eller inom kort kanske få ett fotfäste och börja en klivning uppför — i så fall sannolikt inte precis i de gamla spåren — det veta vi ännu icke. På den punkt, där hon nu står, har hon en rest av intresse för det etiska väl gömd i sitt halft bortglömda inre. Hon är djupt generad för att blotta någonting av den för sina medmänniskor, ty det är inte modernt. Men om det är mörkt i rummet, så att ingen *ser henne, då öppnar hon för en liten* stund sitt tillknäppta inre och låter »den lilla resten» få luft och fröjda sig åt det godas seger över det onda, åt det rättfärdigas triumf över det orättfärdiga. Det är filmen, som bereder henne denna lilla stund. Och för miljoner är filmen den ende, som får tillfälle att göra det. Men därför har den också en makt och ett inflytande över människorna som få. Och ett ansvar som få.

Några av filmens ledande män tro just nu, att filmen står vid en brytningsgräns, vid ett vägskäl ifråga om detta s. k. omoderna karaktärsdrags vara eller icke vara. Skall den ha styrka nog att alltjämt höja sin fana som detta omodernas men *beständes* härold mitt ibland det moderna men *flyktiga?* Eller skall den bli helt karaktärslös? Eller skall den rent av komma på villovägar med sin karaktär? Dessa ledares ansvar är i sanning stort. Äro de kanske själva så ytliga, att de tro det ytliga hos filmen ha varit den *enda* nyckeln till dess oöverträffade publikrekord?

Då vi betänka, att filmen vid sidan av sin ställning som affärsman innehar en långt viktigare ställning som lärare och uppfostrare för folken, framstår det som en rätt och skyldighet för alla, som hysa intresse och känna ansvar för någonting sådant som mänsklighetens utveckling, att söka var i sin stad bidraga till att filmen i framtiden icke enbart och icke huvudsakligen må ledas av affärsmän och att de kulturella ledarna icke enbart må bliva sådana *som ha talang utan* även sådana som ha — karaktär.

Årsta Havsbad —

En föredömlig sommarkoloni.

Genom grymma omständigheters makt har Tidevarvet icke kommit att besöka Årsta Havsbad, Hyresgäströrelsens speciella skapelse, sedan en vacker augusti-dag år 1929, när arkitekt Wallander full av segertro och framtidsplaner förevisade för pressen det förberedelsevis utstakade området och dess första små sommarstugor. Men så mycket större nöje bereder ett återseende. När vi nu komma tillbaka finna vi en redan med egna traditioner utrustad, självständig sommarnöjeskoloni, omfattande cirka 320 stugor, där i runt tal 1,200 personer under helger, weekends och semestrar njuta av den härliga luften. Dessutom restaurant- och hotellrörelse, vägar, badstrand och åtskilliga andra för en semesterkoloni värdefulla anordningar.

Det är ett ganska ansenligt område av doftande barrskog, prydliga anläggningar och sandstrand utmed den sköna Hårsfjärden, som Årsta Havsbad räknar som sitt. Efter ungefär en timmes buss- eller kombinerad tåg- och bussfärd från Stockholm stiger man av vid det fördomsfritt nybyggaraktiga torget, där hotellbyggnadens vita träväggar synas på ena sidan och på den andra en halvcirkel av små nätta butiker för tidningar, fotoartiklar, bröd och Naftas bensin.

Runt omkring i skogen äro sedan sommarstugorna uppförda i olika klara färger med funkisbetonade verandor och välvårdade tomter, som med sin rika omväxling av blommor, buskar och blomsterhöljda småträd gör ett starkt och rörande intryck av svensk ordningssamhet i förening med en lika svensk känsla för naturen och skaparlust på den egna tomten. Den fantasi och skönhetsglädje som de enskilda stugägarna här ha lov att utveckla, underordnar sig på ett lyckligt sätt de allmänna regler, som äro nödvändiga med hänsyn till företagets kollektiva karaktär. Vid sidan av den puts och ordning, som genast från början faller i ögonen, är den okonventionella andan med sitt behagliga utnyttjande av havets, skogens och solens hävor, vad man mest lägger märke till.

Just nu — efter en strålande dag i varmt solsken — dansar man på dansbanan nere vid stranden, medan Hårsfjärdens vatten sakta bleknar från violett och rosa till mjukt grått och ljusen från flottans logementsfartyg mitt emot på fjärden börja glimta som lysmaskar. Det är en skön förening av absolut lugn och oberoende i nära kontakt med sommarnaturen och av kamratlig närhet till människor. Just detta tycks vara betecknande för Årsta Havsbad. Allt är enkelt, praktiskt, lättåtkomligt, ett vackert resultat av enskild omtänksamhet och gott samarbete. *Casan.*

Kinesisk vardag.

Detta brev är skrivet av en skolvaktmästare i Tientsin till redaktören för en av Nordkinas största tidningar »Ta Kung Pa» och ger en oförfalskad bild av de nordkinesiska böndernas torftiga liv. Även dessa lida av den nuvarande krisen. Brevet är ordagrant översatt, för att om möjligt bevara stilens originalitet.

(Frankfurter Zeitung i maj 1933.)

Högt ärade Herr Dschou!

Strax innan jag reste, befallde Ni mig att genast efter min hemkomst i ett brev skildra min familjs och våra grannars förhållanden. Nu är jag ju endast en skolvaktmästare. *Hur skall jag då kunna* tala till Er, högt ärade Herre? Mina kunskaper är det inte mycket bevänt med. Inte kan jag heller skriva så bra. Men som Ni varit så utomordentligt god mot oss *sämre folk* och visat ett sådant intresse för oss, utför jag gärna Er befallning. Jag vet, att Ni, högt ärade Herre, inte kommer att skratta åt mitt obildade skrivsätt. Så vill jag då också *meddela Eder allt.*

Högt ärade Herre, Ni vet ju, att jag i skolan endast förtjänar fyra dollar i månaden, och att jag måste skicka hem två dollar. Därför kan jag omöjligt lägga av *pengar* för hemresan. Då jag vid skollovet fick fyra dollar i dricks*pengar* av gossarna och Ni, högt ärade Herre, givit mig två dollar och Herr Wang och Herr Schang också givit mig var sin dollar, och jag tagit ut en månad i förskott av skolkassan, så fick jag ihop hela tolv dollar.

Tolv dollar är för mig förfärligt mycket pengar. Och när jag nu före avresan hade tolv dollar i fickan, var min glädje outsäglig. Med dessa tolv dollar var jag mycket sparsam, och som jag endast behövde fem dollar till biljetten, hade jag *sju* dollar över. Egentligen *ville* jag taga alltsammans med mig hem. Men då jag såg alla bodar skylta till nyårsfesten, så kom jag att tänka på, att jag inte hade varit hemma på över ett år, och *att min hemkomst denna gången skulle* inträffa just till nyåret, och att jag inte en gång hade en mössa på huvudet. Precis som den gången, jag lämnade hemmet. Jag ville inte, att folk skulle säga *om mig:* »*Den där har varit borta i över* ett år, och han kommer nu tillbaka precis, som han gick». Det grämde mig. Ty om jag också är fattig, så vill jag hålla på mig. Och så kunde jag inte taga de sju dollarna med mig hem. Jag köpte mig en mössa för en dollar och femtio och för en dollar en sjal. Egentligen tänkte jag också köpa ett par skor, men när jag räknade över mina pengar, räckte de inte därtill, och så lät jag det vara. När jag hade på mig de nya sakerna på hemvägen, så gladde jag mig åt tanken på, att jag skulle visa dem därhemma. Därför blev resan inte lång. En från hjärtat kommande glädje följde mig. En dag och en natt förgingo, och så var jag i vår by.

När jag såg husen med de stora kärrarna av kaulitang och gult ris framför dörrarna, så blev min glädje ännu större. Ty jag såg nämligen, att skörden varit bättre i år än förra året. I fjol voro kärrarna inte så stora. Så skulle då livet *i år bli* något lättare. Och genast blevo mina steg snabbare, och min glädje växte.

Där stod min far i stugdörren. Jag ropade på honom full av fröjd. Men han gav *inte ett ljud ifrån sig. Han bara* såg på min nya sjal och på min nya mössa. Sedan suckade han och gick in i huset. Jag visste ej, vad det skulle betyda och gick efter honom. Min hustru satt där *inne och lappade en kjol.* Då *hon* fick se mig, såg hon också på min sjal och på min mössa. Och efter en stund sade hon med tårar i ögonen endast de orden: »Du blir aldrig annorlunda».

Högt ärade Herre, jag hade ännu inte beträtt vår tröskel, och hela min glädje var flydd. Och eftersom det var mitt första intryck därhemma, kände jag mig rätt ensam. Men snart nog förstod jag, *varför min* hustru och min far beständigt sågo på sjalen och mössan. Då kände jag verklig ånger. Jag borde inte ha köpt mössan och sjalen, utan sparat pengarna. Utav två och en halv dollar hade min familj kunnat leva i tio dagar, och jag hade ej genast behövt höra deras suckan. Nu skall jag försöka sälja mössan och sjalen till folk, som har pengar och föda.

Och nu vill jag säga Eder, vad min far sade till mig: »Du vet ej därute i världen, om de sorger, som vi måste gå igenom! Du får inte tro, att därför att skörden är bättre i år än förra året, allt nu är gott och väl. Ty förra året måste jag låna 60 dollar av kommunalordföranden Wang. Med kapital och ränta gör det tillsammans ungefär 100 dollar. Och jag måste betala igen. Förra året var det ont om folk under skörden. Jag måste leja arbetare, och det blev dyrt. Och sedan kommo skatterna. Och jag måste sälja så mycket säd, att det för oss endast blev ett par skäppor över. Och om spannmålspriserna bliva låga i år, vad skola vi då leva av? Och om du i stället för att spara och skicka hem pengar köper dig så dyra saker, så måste vi dö *av hunger.* Din hustru går och tvättar och lappar i husen. Här i byn är det ej så lätt att förtjäna något. Du måste se dig om i Tientsin efter en plats åt henne. Om skörden blir god nästa år, och jag inte behöver låna mer pengar, så kan du kalla henne tillbaka. Det är bittert, när hustrun måste tjäna sitt bröd bland främmande.»

Ärade Herre, det blir sämre för oss år *från* år, och jag vet ej orsaken härtill. Förr odlade vi tio åkrar och kunde leva gott. Nu räcker det inte ens till att stilla hungern. Och det är likadant i de andra familjerna också. I går besökte jag min farbror. Så fort min kusin fick se mig, frågade han mig, om jag inte kunde se mig om efter en plats i Tientsin åt honom. Och jag är blott en skolvaktmästare med fyra dollar i månaden!

Nu hjälper jag min far ute på fälten. Om kvällarna sitta vi tillsammans vid den svaga oljelampan och tala om allt, som hänt och skett i byn under det gångna året, och om hur gott och bra det var i forna tider. Ibland sitta vi till långt in på natten.

Högt ärade Herre, min skrivelse är mycket olärd, och jag tråkar säkert ut Eder. Därför slutar jag. När jag kommer tillbaka till skolan i Tientsin och Ni då skulle önska få höra mera om oss, vill jag gärna berätta om allt.

Med underdånig hälsning önskar jag Eder allt gott.

Fu Tsche, skolvaktmästare.

Meddelat av *Daisy Müller-Hill.*

?

Råd och Rön

DESINFEKTIONSANSTALTEN

EDV. JACOBSSON, RINGVÄGEN 149, av Kungl. Medicinalstyrelsen auktoriserad desinfektör. Specialitet: Cyanrökning av hela fastigheter. Ensamförsäljare för Tullex-vätska och Tullex-Rökblock. Obs.! Giftfritt. Kan utföras av vem som helst. Följ noga bruksanvisningen.
Tel. 40 00 21, 43 19 93.

FRUKT och KONSERVER

1sta klass Fruktaffär
Skepparegatan 96 (ing. fr. Strindbergsg. H. S. B:s hus)
Välsorterat lager av Frukt, Konfekt, Kaffe, Konserver, Grönsaker m. m.
Trots våra billiga priser lämna vi *3 proc. rabatt* å alla varor mot 100 kronor i kassakvitton.
Gör oss ett besök — Ni blir belåten!
LJUNGSTRÖMS FRUKT
Tel. 62 09 47.

INREDNINGAR

Ynqve Lundström
dekorerar
konserverar, färgsätter.
inreder.
Kungsg. 39 6tr 117073

LUNDBORGS
BIRGER JARLSGATAN 31, 1 tr.
Specialité: *Medicinsk hårskötsel mot håravfall, Specialvatten mot grått hår, Manicure, Ansiktsbehandling, Fotbehandling, Permanent ondulering.*
Telefoner 11 29 76, 11 47 25.
Specialstudier i Paris och Wien.
Man spricht Deutsch.

OPTIKER

Ur & Optik
(Petrus Ahlén)
Karlavägen 87. Tel. 62 41 17.
Utprovning av glasögon efter läkarrecept under fullgod garanti utföres av mångårig fackman. — Urreparationer utföres omsorgsfullt.

RIKSKAFFE

Kungshovds
Rikskaffe.
Fritt från coffein o. garvsyra
Smakar som KAFFE men kostar endast hälften
Hygienisk förpackning. 1/4 kg. 40 öre.
Hälsokaffe! Sparkaffe! Pröva det!
Efterfrågas hos närmaste affär eller ring 53 77 88.
Stockholm. Vi garantera varan.

Tussin
Lagligt skyddat
Enkelt örtmedel för slemlösning.
Pris kr. 1:25, originalpaket till en liter dekokt. Å apotek.
Lindholms Droghandel, Stockholm 21.

Vete-Katten's
Bageri och Kafferum
Kungsgatan 55
Klara Norra Kyrkogata 26
Stockholm. Tel. 20 84 05.

Lucks kaffe special

Giron:r 1544
Tidevarvet började 1933 sin elfte årgång.

TIDEVARVET

Lördagen den 17 Juni 1933 — N:r 24

Prenumerera på TIDEVARVET från 1 juli
Pris kr. 3:25

Lis Tørsleff:

En "sommerhjælp", der ingen hjælp er!

I februar i aar udkom der en lov, der kaldtes »*vinterhjælpen*».

»Hjælpen» bestod i et beløb paa 50—85 kr og tilkom en ret betydelig gruppe mennesker, idet der foruden de arbejdsløse, der i forvejen var forsikrede medtoges *enhver, hvis trang skyldes arbejdsløshed eller paa anden maade var en følge af den herskende erhvervskrise.*

Selv de, der havde modtaget fattighjælp kom med ind under bestemmelsen, naar denne skyldtes arbejdsløshed eller paa anden maade var en følge af erhvervskrisen.

Naar man nu efterhaanden har set adskillige love om arbejdsløshedsforsikring passere revu, er man naturligvis blevet lidt sløvet, og det er derfor meget naturligt at man spørger om dér er nogen særlig grund til at fæstne sig vid denne.

Det mener jeg, der er, særlig naar man sammenholder den med den senere udvikling indenfor *krisehjælpslovene.*

Principen för "vinterhjälpen": att samhället bär ansvaret för de arbetslösas tillfredsställande försörjning —

I den omtalte vinterhjælp, har man efter *min mening* ganske tydeligt fastslaaet, at arbejdsløsheden er en faktor i det nuværende samfund, som arbejderne ikke bærer ansvaret for, samt *at det er samfundets* pligt at hjælpe alle der rammes af dette samfundsonde. — Man kan saa diskutere hjælpens størrelse, men loven har faktisk slaaet fast, at de nugældende arbejdsløshedsbidrag ikke er tilstrækkelige i samme øjeblik arbejdsløsheden gaar over til at blive af permanent karakter.

Det er derfor fuldtud logisk at vente, at nu, hvor loven om forlænget vedtægtsmæssig hjælp til de arbejdsløse stod overfor en fornyelse, vilde den gaa i samme retning, altsaa betyde en forøgelse af hjælpen.

har betydligt försvagats i den nya lagen om "sommarhjälp".

Og nu ser man det stikmodsatte, idet den nye lov af 30 april i aar i stedet for at forhøje arbejdsløshedsbidragenes størrelse har nedskaaret disse, saaledes at de nu er ¾ for forsørgere, ⅔ for ikke forsørgere af det beløb som den paagældende vilde kunne kræve af arbejdsløshedskassen (dog ikke under 1 kr. pr. dag).

Denne bestemmelse rammer altsaa *alle der er medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, men har opbrugt deres understøttelse*, saavel fra arbejdsløshedskassen, som fra fortsættelseskassen.

Men endnu alvorligere rammes en anden gruppen, nemlig: *arbejdsløse, der aden at være medlemmer af statsanerkendte arbejdsløshedskasser normalt er lønarbejdere*, og som er indtegnede som ledige ved et offentligt arbejdsanvisningskontor.

Disse er nemlig overhovedet ikke nævnt i denne nye lov, medenš de tidligere faldt ind under ganske samme regler som de forsikrede.

Det betyder naturligvis ikke at de er sat helt paa gaden, saaledes at de overhovedet ikke længer har chanse for nogen som helst anden offentlig hjælp end fattighjælp, men det betyder det meget væsentlige, at de nu er *stillet ud i uvisheden igen.*

Dette er saa direkte i modstrid med hele aanden i det store lovkompleks der netop i disse dage er blevet endelig vedtaget: *socialreformen.*

De arbetslösa hänvisas till hjälpkassorna —

Man vil netop gennem denne søge at ophæve hele *hjælpekassesystemets* mange ulemper, og i denne sammenfatning af alle sociallove skaffe en virkelig enhed paa dette omraade.

Og saa gaar man dog, af snævre økonomiske grunde, med til at henvise en saa betydelig del af arbejderklassen til disse hjælpekasser, og til eventuelt at maatte søge hjælp hos fattigvæsnet, trods det, at det er akkurat de samme mennesker, der i vinter fik hjælp, fordi man indsaa, at *man* ikke kan lade folk sulte eller tigge, fordi samfundet er saadan af lave, at det ikke er i stand til at skaffe arbejde til en *tredjedel af dets indbyggere.*

Nu kan man naturligvis slaa sig til taals med, at loven kun er midlertidig og *altsaa ophører, naar socialreformen til* oktober træder i kraft (derfor sommerlov), men man kan ikke komme uden om, at et halvt aar ogsaa er tid, og at alle de der klager og jamrer saa frygteligt over skatteforøgelserne, vel alligevel maa indrømme, at de endnu har raad til at betale til dem, der kun har en *eventuel* krone om dagen til at forsørge en hel familie for.

samt få gratis oxkött som påbröd.

At man saa har søgt at bøde lidt paa det, ved at gennemføre en »*skødordning*», der savner ethvert fornuftigt grundlag, gør efter min mening ikke sagen særlig meget bedre.

Efter denne kødordning faar de arbejdsløse *gratis* uddelt en vis mængde oksekød. Samtidig faar de øvrige forbrugere af oksekød lov at betale gildet, idet prisen i den frie handel ev. forøges med en 30%.

Loven er lavet for at fremme omsætning af oksekød — forekommer det saa ikke alle der ser det en smule mistænkeligt, *at man sætter prisen saa radikalt i vejret?*

Men köttförordningens välsignelser äro en smula tvivelaktiga.

Højere pris og større omsetning strider en smule mod almindelige økonomiske begreber.

Naturligvis vil man roligt kunne sætte priser paa alle vigtigere levnedsmidler *noget* i vejret og vente at de bliver købe alligevel, idet de er temmelig uundværlige; men jeg tror rigtignok det er farligt pa et tidspunkt, hvor man netop er ved at gaa over fra kød til grønsager, saa at foretage en saadan prisstigning paa købet.

Og hvad angaar de arbejdsløse, som skulde være taknemmelige over en saadan gave, har vi da efterhaanden en del *erfaring for, at naturaydelser ikke bliver* modtaget med særlig begejstring. — De vil have lov selv at bestemme over deres *forbrug, akkurart som alle andre frie* mennesker, og de vil ikke æde oksekød (som oven i købet skal medføre gikt) hver dag, *fordi landboerne ikke kan faa tilstrækkelig høje priser paa markedet.*

Saadan noget bør man tage hensyn til!

Lige til slut kan nævnes, at en betydningsfuld ændring ogsaa er sket med hensyn til omkostningerne ved hjælpen. Efter 1932 loven var det kommuner og stat, der bar alle omkostninger, men nu er baade arbejdere og arbejdsgivere kommet med.

Och lagen kräver synbarligen en revision till hösten.

Alt i alt vil man efter dette ev. have opdaget at det er en temmelig reaktionær lov, vor (ellers paa flere omraader saa fortræffelige) regering her har været med *til at gennemføre.*

Umuligt er det da efter min mening heller ikke, at de kommer til at lave om *paa disse regler inden oktober — i hvert* fald maa hjælpekasserne sikkert træde hjælpende til i langt større omfang, end *man fra begyndelsen har tænkt sig*, hvilket vil sige at samfundet alligevel kommer ud med pengene, saaledes at denne *lov kun har opnaaet unødvendigt at ophidse en stor del af arbejderklassen.*

Naar mennesker i forvejen er nede paa et absolut existensminimum, er der ikke grund til oven i købet at gøre opnaaelsen af dette usikker.

TIDEVARVET
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.
EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m. *Postgiro 1544.*
PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6: —, halvår kr. 3: 25, kvartal kr. 1: 75. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1933
Zetterlund & Thelanders Boktryckeri-A.-B.

Vill Ni varje vecka ha en översikt över världens händelser?

Prenumerera på
Tidevarvet
Radikal politisk veckotidning.
Oberoende.
Oförskräckt.
Pris från 1 juli till årets slut. kr. 3: 25.
Postgiro **1554.**

"Vi skola aldrig mera döda varandra".

Ovanstående uttryck fälldes av en tysk, vilken varit med i världskriget och deltagit i många blodiga drabbningar. För en tid sedan gjorde denne tillsammans med övriga krigskamrater och även s. k. fiender från de fientliga arméerna en utfärd till Västfrontens krigsskådeplatser. I omnibussen, som en vacker sommarmorgon utgick från Paris, fanns även människor, som icke deltagit i kriget. Sällskapet, som uppgick till ungefär ett 30-tal själar, var sammansatt av den mest brokiga blandning ifråga om såväl folkslag som folktyper. Så fanns det ärrbestänkta krigare, som mer än en gång under världskrigets hemska dagar sett döden i vitögat, unga, eleganta damer, som reste för såväl nöjets skull som för längtan till de platser där de hade bröder och hjärtetrogna vänner bäddade i Frankrikes och Belgiens jord, och slutligen några äldre personer, som hade söner gömda i de ändlösa kyrkogårdarna utmed Västfrontens slaglinje.

Under samtalet i bussen kom en medelålders tysk, som varit med på Västfronten, att säga: Här har jag dödat många fransmän.

I den stora bilen blev med ens tyst som i graven, och allas blickar riktades på den ifrågavarande tysken. Endast motorns entoniga surrande trängde genom stillheten. Överallt åt alla håll utbredde sig förödelsens styggelse av kullvräkta träd, bortskjutna skogsåsar, grusade hus, byar och städer, sönderslagna kanoner, inhägnade granatupplag och ändlösa krigskyrkogårdar med i solen skinande kors av sådan mängfald, att de spanande ögonen ingenstädes kunde finna något slut. Överallt glimmande kors ända ned mot den blånande synranden.

Alla sutto vi i stum förundran och häpnad över krigets ryslighet och de fasaväckande bilder, som upprullades för våra ögon. Den ifrågavarande tysken, som »hade dödat många fransmän», satt hopkrupen vid ett fönster i bilen och grät som ett barn. Tårarna formligen strömmade nedför hans ansikte. Ständigt tog han upp näsduken och hans ögon voro röda av gråt. Slutligen stannade bilen, och vi stego av vid fort la Malmasion där förödelsen var gräslig. Här kunde man i sanning säga, att icke en sten lämnats kvar på den andra, allt var jämmat med marken med granathål och söndersliten taggtråd i det oändliga.

Det framkom att i sällskapet fanns en fransman, som också deltagit i striderna på dessa blöddränkta, förödda platser. Dessa två, fransmannen och tysken, började samtala om krigets dårskap och meningslöshet. Litet var i sällskapet började vi undra över, om icke de båda männen någon gång träffats såsom fiender under världskrigets dagar. Efter en stunds eftertanke kommo de underfund med, att de just på denna plats hade kämpat på var sin frontlinje mot de s. k. fienderna. Trots den söndersargade marken med granathål, kullvräkta träd, sönderskjutna murade skyttegravar med snärjande taggtråd, kunde de likväl nära nog utpeka från vilka skyttegravsområden de såsom fiender beskjutit varandra under de mördande striderna.

Slutligen steg tysken fram och räckte fransmannen sin hand samt betygade under tårar och omfamningar: »Wir sollen einander nicht mehr töten». Fransmannen svarade på sitt språk med samma värme och glödande känsla, och stora tårar framsprungo ur bådas ögon.

I den vackra solskensmättade kvällen gick färden sedan till Soissons och Senlis, där de tyska trupperna med några förpatruller stodo närmast Paris under hösten 1914. Därifrån bar det i nattens sena timmar mot den vädliga världsstaden Paris, vilken med sina mångtusende elektriska ljus skimrade mot oss som ett strålande ljushav.

När vi slutligen skildes från varandra i den stora världsstaden, ljöd alltjämt i våra öron tyskens mäktiga ord:

Vi skola icke mera döda varandra!

Måtte detta bli verklighet.

J. J. Lidnäs.

Råd och Rön

FOTVÅRD

Har Ni det
besvärligt med Edra fötter och ben? Har Ni svårt att få lämpliga skodon? Vänd Eder då med förtroende till
Ingrid Hudbergs Fotvård
Gävlegatan 4, vid Vanadisplan.
Ben- och fotbehandling. Fleråriig praktik.
OBS.! Besök även i hemmen.
Beställ tid pr Telefon 32 06 06.

HOTELL — PENSIONAT

BERGSTRANDS HOTELL-PENSIONAT
Alla moderna bekvämligheter. Moderata priser.
Enkelrum från 4:—
Dubbelrum „ 6:—
Birger Jarlsgatan 41 A:s (nära Stureplan)
Tel. 10 31 20. 21 60 28

NATURSAFT

Använd LUTTEMANS Safter.
Specialité: **APELSINSAFT.**
Firman grundad 1872
Adr.: Fridhemsgatan 66
Tel. 50 32 20.

TRIKÅVAROR

Ester Nilssons Trikåaffär
Mästersamuelsgatan 42. Tel. 10 51 27.
Dam- och *herrunderkläder* i även extra storl. från förstklassiga svenska fabriker.
Klädningar. Strumpor i ylle, bomull, konstsilke och flor.
Knävärmare och maggördlar.
Billiga bestämda priser.

Bagarstugan
HORNSGATAN 37 „ Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 „ „ 73 37
GÖTGATAN 52 „ „ 33390

VARJE MUSIKVÄN
köper bäst och billigast alla slags Musikinstrument, Strängar, tillbehör, Grammofoner och Skivor.
Färska Pirastrosträngar inkomma varje vecka.
Största sortering.
GOTTFR. JOHANSSONS MUSIKAFFÄR
73 Västerlånggat. (Hörn. av Järntorget.)
Stockholm.
Rikt ill. priskurant gratis och franco.

Aboner på
NORGES KVINDER
Utk. 1 g. u. Sendt til Sverige kr. 9: 64 pr år.
"Norges Kvinders" program er:
1. **Større makt og innflydelse for kvinnene i kommune og stat.**
2. **Kamp mot den overhåndtagende materialisme och senkede moral.**
3. **Arbeide for et renere och bedre samfund — og en skjerpet rettsopfatning i sedelighetssaker.**
4. **Opdragelse av en målbevisst ungdom.**

Abonement kan tegnes vid postkontorene og i brev direkte til ekspedisjonen, Pilesrt. 1, Oslo.